

Universitätsbibliothek Paderborn

**Hermes Theologicvs, Id est Synopsis totius Theologiæ,
perspicuè, doctè, subtiliter, ac breviter discussa**

Et In octo Partes ... distincta ...

De Deo Vno, & Trino

Vindalium, 1646

Sect. III. De simplicitate Dei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38742

trinsecè, idque à bonitate diuina, habent enim propriam & internam bonitatem; aut quòd bonitas diuina singulis rebus inhæreat, siquidem Deus in nullius rei compositionem venire potest, ex supradictis: Deus ergo dicitur bonum omnis boni, quia causat omnem bonitatem creaturatum modis prædictis. Hinc intelligis præclarum illud Augustini 8. de Trinit. 3. Bonum hoc, & bonum illud, tolle hoc, & illud, & vide ipsum bonum si potes, ita Deum videbis, non alio bono bonum, sed bonum omnis boni.

SECTIO III.

De simplicitate Dei.

CONCLUSIO I.

Deus non est corporeus nec cōpositus ex materia & forma.) Prima pars est de fide contra Audianos, seu Anthropomorphitas, probaturque primò ex Scriptura, quæ docet simpliciter Deum esse spiritum, & indiuisibilem, lucemque habitare inaccessibilem, ex quibus Patres colligunt, Deum esse formaliter

C 2

52 TRACTATVS

incorporeum, ut etiam statutum est in Concilio Lateranensi sub Innocentio III. reserturque in cap. firmiter de summa Trinitate, & fide Catholica.

Probatur 2. quia nullum corpus ex cogitari potest, quod variis defectibus non subiaceat, siue quoad conditionem propriæ naturæ & entitatis, quæ est multo imperfectior substatiis spirituilibus; siue quoad modum existendi, nimurum quantitatue, & in loco determinato; siue quoad vim agendi limitam ad effectus corporeos, & ad certum spatum: at qui eiusmodi defectus longè alieni sunt à Deo, qui est ens perfectissimum, quo nihil melius, siue quoad naturæ conditionem, siue quoad modum existendi, siue quoad agendi virtutem excogitari potest.

Secunda pars probatur ex iam dictis: materia enim non habet locum nisi in rebus corporeis & quantis: quod si quis Deo gratis affingat materiam aliquam quantitatis experiem, adeoque induisibilem quoad partes integrantes, certe talis materia se habebit ut poterit a passua respectu formæ, alias quo titulo diceretur materia: siveque Deus erit quid compositum ex actu & potentia, adeoque non erit primum eis, quia composi-

DE DEO. CAP. II. 53.

rum est posterius partibus componentibus, & ab iis dependet: nec ens absolute necessarium, quia non repugnat dissolui compositum quod ex partibus distinctis coalescit: hinc autem collige fieri non posse quo d Deus in compositionem aliorum veniat, siue tanquam materia, siue tanquam forma; vnde facile refelli possunt varij errores quorum meminiuit S. Doct. I. p. q. 3. art. 8.

Nota Scripturam sacram quando membra humana, & nomina aliarum rerum corporearum Deo tribuit, metaphorice intelligendam esse, ut per rerum materialium similitudinem varias Dei perfectiones exprimat, per oculos vim intelligendi, per brachia potentiam exequendi, per leonem fortitudinem, per agnum mansuetudinem, &c. Quare autem scriptura potius tradat nobis diuina sub figuris vilium rerum, quam nobilium, vide apud S. Thomam I. p. q. 1. art. 9. ad 3.

CONCLUSIO II. Non est in Deo compositio siue ex natura & supposito, siue ex essentia & existentia.) Non prior, ut patet tum ex Scriptura & Patribus qui docent Deum esse deitatem, veritatem, bonitatem, &c, adeoque abstracta in Deo praedicari de concretis,

§4 TRACTATUS

quod falsum esset, si illa distinguerentur inter se. Tum ex Concilio Rhemési sub Eugenio III. vbi teste Bernardo serm. 80. in Cant. damnatus est Gilbertus Porretanus Episcopus Pictaviensis, quod negaret propositiones illas, Deus est Deitas, Deus est veritas, &c.

Tum quia non est ponenda in Deo subsistentia aliqua absoluta, sed tantum tres relatiæ, ut suppono ex lib. 2. vbi de Trinitate; quod autem illæ non distinguantur ab essentia, ac proinde cum ea non componant, patet, quia aliæ in Deo admitti deberet quaternitas rerum ante mentis operationem distinctarum, quod dici non potest.

Non posterior, ut patet ex dictis capite 3. vbi ostendimus existentiam Dei perfecte identificari cum essentia illius, imò esse de conceptu illius quidditatio. Hinc enim sequitur, vnam non posse realiter componere cum alia: siquidem compositio aliud nihil est quam distinctorum vniò, nullaque assignari potest vera compositio, quando vnum extremum perfectè identificatur cum alio, aut est de cōceptu essentiali illius.

CONCL V S I O III. Non est ponenda in Deo compositio, siue ex genere & differentia, siue ex subiecto & accidente.) Non quidem prior, nam

genus vniuocè prædicatur de pluribus speciebus, Deus autem non potest esse species, quia cum sit ens summè & infinite perfectum repugnat esse plures Deos numero distinctos: sic enim unus differret ab alio, adeoque careret perfectione illius, & consequenter non esset summè perfectus, ut recte argumentatur S. Docto. i. p. q. ii. art. 3. Nihil etiam datur commune vniuocum Deo & creaturis, cum Deus sit essentialiter ens independens & illimitatū, creaturæ verò essentialiter dependentes & limitatae. Cum ergo Deus non sit sub genere, non potest componi ex genere & differentia.

Non etiam posterior, tum quia Deus si constaret ex accidentibus, non esset essentialiter infinite perfectus: iam enim ipsius substantia per aliquid aduentitiū perficeretur, neque etiam esset immutabilis, quia accidens de se aptum est adesse, vel abesse à subiecto; tum quia si non debet admittit in Deo compositio substantialis, utpote maiorem imperfectionem includens.

Ex dictis collige, Deum esse omnino simplicem, cùm omni genere realis compositionis careat, ut haec tenus ostensum est, potestque efficaciter confirmari ex

56 TRACTATUS
capite firmiter de summa Trinitate,
vbi id definitum fuit.

Diccs, et si in Deo, ut uno, non sit
compositio, est tamen in Deo, ut trino;
tum quia quaelibet persona cum aliis in
aliquo conuenit, & in aliquo ab iis dis-
tinguitur: tum quia cum tres personæ
sint inter se realiter distinctæ, non po-
test ex iis non oriri realis compositio.
Respondeo, ex neutro capite sequi com-
positionem in Deo, non ex primo, cum
sit summa identitas inter naturam, in
qua quaelibet persona cum aliis conue-
nit, & personalitatem per quam ab iis
distinguitur. Non etiam ex secundo, nā
vel personæ considerantur ut sunt vnum
in essentia, & sic non sunt vnum per
compositionem, sed per identitatem: vel
ut sunt inter se realiter distinctæ, & sic
non coalescant ut vnum quid compo-
nant, sed sunt tantum plures res simili-
ces; sicut numerus est plures unitates.

SECTIO IV.

De Infinitate, & Immensitate Dei.

CONCLUSIO I.

Deus ilque solus est essentialiter
infinitus.) Prior pars est de fide,